

# **Docentenwijzer Big Data & Privacy**

**Periode 2016-2017**

<b>Versie</b>	<b>Datum</b>	<b>Door</b>
0.2	23-09-2016	Niek van Antwerpen

## Inhoudsopgave

1.	Inleiding .....	3
2.	Te gebruiken literatuur Reading IMS publications.....	5
3.	SBU.....	6
4.	Onderwijsactiviteiten .....	7
4.1	<i>Onderwijsactiviteit week 1</i> .....	7
4.2	<i>Onderwijsactiviteit week 2</i> .....	8
4.3	<i>Onderwijsactiviteit week 3</i> .....	9
4.4	<i>Onderwijsactiviteit week 4</i> .....	11
4.5	<i>Onderwijsactiviteit week 5</i> .....	12
4.6	<i>Onderwijsactiviteit week 6</i> .....	13
4.7	<i>Onderwijsactiviteit week 7</i> .....	<b>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</b>
5	Beoordelingsformulier.....	14
6.	Bronnenlijst.....	16

# 1. Inleiding

Dit is de docentenhandleiding voor het vak Big Data & Privacy. In dit vak bestudeert de student op kritische wijze, vanuit een informatiekundig perspectief, de problematische relatie tussen Big Data en informationele privacy. Het vak behandelt per les een specifiek thema. Les 1 heeft als doel kennis over te brengen over fenomeen Big Data zelf; wat is het, wat zijn de kenmerken en waarom zal deze ontwikkeling tot radicale veranderingen binnen allerlei maatschappelijke, economische en wetenschappelijke domeinen gaan leiden. Les 2 gaat over de directe toepassing van Big Data en het daarbij behorende datamining en intelligenceproces binnen bedrijven. Les 3 sluit daar op aan en gaat dieper in op het ethische spanningsveld, veroorzaakt door enerzijds de economische voordelen die de strategische inzet van Big Data opleveren, en anderzijds het toenemend verlies van controle over persoonlijke informatie (en daarmee de aantasting van privacy en vrijheid). In les 4 worden de belangrijkste juridische problemen rondom Big Data en privacy besproken. In les 5 wordt dieper ingegaan op de morele impact van geautomatiseerde besluitvorming o.b.v. algoritmes/machine-learning. In les 6 wordt het begrip privacy dieper uitgewerkt en de verschillende privacy-management en beheersmaatregelen (privacy by design) behandeld. In les 7 wordt of een gastcollege gegeven door een specialist uit het data-privacy domein dan wel een feedback college.

## **Leerdoelen.**

De student kan:

1. uitleggen waarom de specifieke kenmerken van Big Data tot een radicale verandering hebben geleid (en nog verder zal leiden) inzake de verzameling, bewerking, ontsluiting en de strategische toepassing van data ('begrijpen')
2. uitleggen waarom Big Data een belangrijke invloed uitoefenen op de besluitvorming binnen organisaties ('begrijpen')
3. de potentiële juridische en ethische implicaties uitleggen van Big Data ('begrijpen')
4. de relatie leggen tussen het gebruik van Big Data en de gevolgen hiervan op de privacy ('analyseren').
5. de relatie leggen tussen de geautomatiseerde besluitvorming op basis van algoritmes en de onvoorspelbare (ethische) risico's hiervan op het vlak van selectie, discriminatie en uitsluiting ('analyseren').
- 6) een (morele) stelling innemen t.a.v. zelfverkozen ethisch dilemma op het gebied van Big Data en privacy ('evalueren')
- 7 een ingenomen standpunt binnen de context van een ethisch dilemma op het gebied van Big Data en privacy beargumenteren en kritisch verdedigen met behulp van een ethisch kader ('evalueren')

8) belangen afwegen tussen enerzijds de voordelen van Big Data voor organisaties en de (morele) nadelen hiervan voor allerlei stakeholders van organisaties ('evalueren')

9) op basis van argumentaties verantwoorde oplossingen aandragen t.b.v. ethische en juridische problemen het gebied van dataprivacy ('creëren')

### **Beroepstaken**

B-5 (verantwoord vaststellen en adviseren)

G-D (integer handelen).

### **Body of knowledge:**

#### ***Body of Knowledge:***

- Big Data: concepten, specifieke kenmerken
- Big Data: impact samenleving, wetenschap, overheid, bedrijfsleven
- Big Data: toepassingen, tracking, business intelligence, analytics, visualisatie
- Big Data: algoritmes, machine-learning & profiling: ethische risico's
- Ethische kwesties binnen het IMS-vakgebied
- Ethische theorie: waardenconflicten
- Privacy: definities, concepten, kenmerken, waarden
- Privacy & Big Data: spanningsvelden
- Privacy: beschermingstechnieken en privacy beleid
- Privacy: juridische implicaties ( privacywetgeving)
- Privacy: rechten betrokken
- Verantwoord informatiegebruik
- Professionele integriteit
- Kritisch denken/reflecteren/argumenteren

### **Werkwijze:**

Het vak wordt getoetst door middel van portfolio opdrachten. Deze portfolio-opdrachten worden wekelijks voorafgaand (max 1 uur) aan de volgende les ingeleverd via BlackBoard en vormen de basis voor discussies rondom de verschillende privacy thema's. Deze opdrachten worden nog diezelfde week nagekeken en becijferd. Te laat of niet inleveren van een opdracht wordt automatisch becijferd met een 1. Het niet aanwezig zijn wordt eveneens becijferd met een 1. De lessen zijn georganiseerd op basis van het 'flipped the classroom' principe. Dat betekent dat het huiswerk en de leerstof voorafgaand aan de les is bestudeert. Het wordt dus verondersteld dat studenten kennis hebben over het onderwerp zodat deze actief kunnen deelnemen aan discussies en debatten. Deze kennis wordt getest door het actief bevragen van studenten door de docent en het laten geven van peerfeedback in de klas.

## 2. Te gebruiken literatuur Big Data & Privacy

### Studenten

#### Boeken

Osseyran, Anwar [et al] (2015) De revolutie van Big Data: een verkenning van de ingrijpende gevolgen. Online boek: <http://bigdatawereld.nl/index>

Artikelenlijst (zie bijlage) met links naar beschikbare boeken, films, artikelen en rapporten

### Docenten

#### Boeken

Osseyran, Anwar et al. (2015) De revolutie van Big Data: een verkenning van de ingrijpende gevolgen. Online boek: <http://bigdatawereld.nl/index>

Onderwijsmateriaal in de vorm van powerpointslides en te gebruiken materiaal voor studenten is beschikbaar in de map <Big Data & Privacy> op Blackboard.

Artikelenlijst (zie bijlage) met links naar beschikbare boeken, films, artikelen en rapporten

### **3. SBU**

Contacturen

14

Zelfstudie-uren

27

Docenturen buiten de contacturen

(geschat): 20-30 uur aan contactmomenten, tussentijdse feedback en nakijkwerk.

Ontwikkeluren 20 uur

## 4. Onderwijsactiviteiten

### 4.1 Onderwijsactiviteit week 1

#### BoK

- Big Data: concepten, specifieke kenmerken (6V's)
- Big Data: impact samenleving, wetenschap, overheid, bedrijfsleven
- Big Data: toepassingen, business intelligence, analytics, visualisatie

#### Ingangsofdracht

De student leest de inleiding (1), Wat is big data (2) en Datatrends en Big Data drivers (3) uit het online boek Osseyran, Anwar [et al] (2015) De Revolutie van BIG Data voorafgaand aan het college. De student formuleert hierbij drie vragen over de tekst. Deze worden meegenomen naar het college en klassikaal besproken.

#### Theorie

Osseyran, Anwar [et al] (2015) De Revolutie van BIG Data : een verkenning van de ingrijpende gevolgen. De student moet in eigen woorden kunnen uitleggen wat het begrip Big Data inhoud, welke specifieke kenmerken aan Big Data verbonden zijn ( 6 V's) wat de impact is van Big Data op de samenleving, wetenschap en bedrijfsleven en welke toepassingen ( business intelligence, visualisatie) aan Big Data kunnen worden verbonden.

#### Vorm & Oefening

De student heeft de stof voor het college bestudeerd. Tijdens het HC gedeelte wordt de kerntheorie rondom big Data verduidelijkt aan de hand van de sheets en worden vragen beantwoord. Oefening: De studenten nemen naar dit college drie vragen mee (uitgeprint/laptop). De docent kiest een aantal vragen uit om klassikaal te behandelen. Doel van het college is om binnen een groepsdiscussie tot een gezamenlijk beeld te komen wat onder Big Data wordt verstaan en wat deze ontwikkeling zo revolutionair maakt.

#### Huiswerkopdracht: meenemen naar de volgende les

De student leest Hoofdstuk 4 en 5 van Osseyran, Anwar [et al] (2015) De revolutie van Big Data : een verkenning van de ingrijpende gevolgen. De student houdt gedurende drie dagen een privacy-datatrackinglogboek bij waarbij iedere handeling (ingevoerde zoektermen, CCTV, surfgedrag, reizen via OV) wordt vastgelegd. Een voorbeeld van een privacy-trackinglogboek kan je downloaden van BB.

#### Studiebelasting student

Onderwijsactiviteit <2> uur  
Huiswerkopdracht <3> uur  
Totaal: <5> uur.

## 4.2 Onderwijsactiviteit week 2

<p><b>BoK</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Big Data: toepassingen, business intelligence, analytics, visualisatie</li> <li>• Big Data: algoritmes, machine-learning &amp; profiling</li> </ul>
<p><b>Ingangsoopdracht</b></p> <p>Binnen het kader van flip the classroom worden Hoofdstuk 4 en 5 van Osseyran, Anwar [et al] (2015) De revolutie van Big Data : een verkenning van de ingrijpende gevolgen gelezen. De student neemt het privacy-datatrackinglogboek mee naar de klas</p>
<p><b>Theorie</b></p> <p>Osseyran, Anwar [et al] (2015) De Revolutie van BIG Data : een verkenning van de ingrijpende gevolgen. De student moet begrippen als business intelligence, analytics, data-visualisatie, algoritmes, machine learning en profiling na afloop van de les kunnen uitleggen.</p>
<p><b>Vorm &amp; Oefening</b></p> <p>Hoor / werkcollege. Tijdens de les wordt m.b.v sheets de stof behandeld met betrekking tot de toepassing van Big Data binnen organisaties. Studenten hebben de stof voorafgaand aan de les geleerd en stellen vragen. Het privacy-trackinglogboek, de relatie hiervan met Big Data-surveillance &amp; tracking en de verschillende perspectieven en ervaringen worden klassikaal besproken een van (peer) feedback voorzien. Besproken wordt of er (globaal) bepaalde patronen te ontdekken zijn in de registraties en welke risico's hieraan kunnen worden verbonden.</p>
<p><b>Toetsing</b> Het trackinglogboek voorzien van een (bijgewerkte) risicoanalyse en conclusie (1 A4 tekst) wordt ingeleverd en maakt onderdeel uit van het portfolio.</p>
<p><b>Huiswerkopdracht: meenemen naar de volgende les</b></p> <p>De studenten bekijken voorafgaand aan de les van week 3 de You Tube films 'Big Data is watching you' (VPRO:8 minuten) en 'Erasing David' (VPRO: 2.27 minuten), lezen het artikel 'Ethical Issues in the Big Data industry' en maken op basis daarvan een powerpoint presentatie waarin wordt verduidelijkt waarom a) het geselecteerde keuzeonderwerp een belangrijk thema is, b) wat hieraan het morele aspect is en c) welke ethische problemen hieraan verbonden zijn. Elke student formuleert in de powerpoint minimaal één discussievraag rondom het uitgekozen onderwerp dat klassikaal kan worden behandeld.</p>
<p><b>Studiebelasting student</b></p> <p>Onderwijsactiviteit &lt;2&gt; uur Huiswerkopdracht &lt;3&gt; uur Totaal: &lt;5&gt; uur.</p>



### 4.3 Onderwijsactiviteit week 3

<p><b>BoK</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ethische kwesties binnen het IMS vakgebied</li> <li>• Ethische theorie: waardenconflicten</li> </ul>
<p><b>Ingangsoopdracht</b></p> <p>Zie huiswerkopdracht: o.b.v de films en artikel vooraf ( ‘flipped the classroom’) een ppt presentatie maken en kunnen beargumenteren waarom a) het geselecteerde onderwerp een belangrijk thema is, b) wat hieraan het morele aspect is en c) welke ethische problemen hieraan verbonden zijn. Elke student formuleert minimaal één discussievraag rondom het uitgekozen onderwerp dat klassikaal wordt behandeld.</p>
<p><b>Theorie</b></p> <p>Tijdens het HC gedeelte krijgen de studenten aan de hand van sheets en films uitleg over de ethische (privacy) aspecten van de Big Data industrie.</p>
<p><b>Vorm &amp; Oefening</b></p> <p>Tijdens het praktijk (WC) gedeelte van de les wordt willekeurig een aantal studenten geselecteerd hun powerpoint in de klas te presenteren die zij voor de les hebben voorbereid. Hierbij vind peerfeedback plaats en deze presentaties en meegenomen discussie-thema’s / vragen vormen het uitgangspunt voor peerfeedback en een groepsdiscussie over de ethische implicaties van Big Data.</p>
<p><b>Toetsing</b></p> <p>Een individuele powerpoint presentatie waarin op basis van films en artikelen een ethisch thema op het gebied van privacy en Big Data is uitgewerkt.</p> <p>In de presentatie wordt onderbouwd waarom a) het geselecteerde onderwerp een belangrijk thema is, b) wat hieraan het morele aspect is – welke waarden in conflict zijn- en c) welke ethische problemen en risico’s hieraan verbonden zijn en d) minimaal één discussievraag. De powerpointpresentatie wordt ingeleverd en vormt een onderdeel van het portfolio.</p>
<p><b>Huiswerkopdracht: meenemen naar de volgende les</b></p> <p>Lezen de artikelen van; Berkvens &amp; Prins: De Bescherming van persoonsgegevens Zwenne: De onbestaanbare olifant: gedachten over Big Data en de Privacywet.</p> <p>Door de student wordt een relevant up-to-date artikel, krantenbericht uitgezocht rondom het thema Big Data privacy-rechten en privacywetgeving. Hieruit wordt door de student een case ontwikkeld en deze wordt voorzien van een toevoeging ( zie ingangsoopdracht week 4) en meegenomen naar de volgende les.</p>
<p><b>Studiebelasting student</b></p> <p>Onderwijsactiviteit &lt;2&gt; uur Huiswerkopdracht &lt;4&gt; uur</p>

Totaal: <6> uur.

#### 4.4 Onderwijsactiviteit week 4

##### BoK

- Privacy: concepten, definities
- Privacy: juridische implicaties ( privacywetgeving)
- Privacy rechten
- Privacy risico's

##### Ingangsofdracht

Lezen de artikelen Zwenne, Berkvens-Prins & Schneider: casuïstiek-> meenemen van de zelf uitgezochte casus (artikel, nieuwsbericht) op het gebied van privacy en privacywetgeving en / of privacy-rechten. Bij de casus moet een toevoeging (minimaal 300 woorden) zitten waarin staat aangegeven wat de relevantie v/d casus is, een analyse van haar problematiek, welke risico's dit kan opleveren en er wordt een aanzet gedaan tot (mogelijke) juridische oplossingen. Daarnaast worden twee vragen op het gebied van privacy-recht als discussiepunt gesteld.

##### Theorie

Tijdens het HC gedeelte wordt aan de hand van sheets de juridische aspecten van Big Data behandeld en kunnen vragen worden gesteld. De artikelen ( zie bijlage) van vormen de theoretische basis van deze les.

##### Vorm & Oefening

In het WC gedeelte wordt in een groepsdiscussie op basis van de meegenomen casussen de problematiek m.b.t de huidige privacywetgeving behandeld. De studenten worden gevraagd naar hun bijdrage en argumentatie / onderbouwing. Gezamenlijk met de klas worden in de discussie de belangrijkste knelpunten en risico's benoemd van Big Data in relatie tot de privacywetgeving en mogelijke oplossingen.

##### Toetsing

De casus en toelichting worden ingeleverd en vormen een onderdeel van het assessment

##### Huiswerkopdracht: meenemen naar de volgende les

Lezen: Big Data; A Report on Algorithmic Systems, Opportunity, and Civil Rights p-6 t/m24. Op basis hiervan wordt m.b.v Thinglink of Glogster in groepjes van 3 een digitale poster gemaakt met links naar websites, afbeeldingen, filmpjes e.d. waarin leerinhoud wordt gepresenteerd.

##### Studiebelasting student

Onderwijsactiviteit <2> uur  
Huiswerkopdracht < 4> uur  
Totaal: <6> uur.

## 4.5 Onderwijsactiviteit week 5

<p><b>BoK</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Big Data: algoritmes, machine-learning &amp; profiling : ethische risico's</li> <li>• Ethische kwesties binnen het IMS vakgebied</li> <li>• Ethische theorie: waardenconflicten</li> </ul>
<p><b>Ingangsoopdracht</b></p> <p>Lezen Big Data: A Report on Algorithmic Systems, Opportunity, and Civil Rights p-6 t/m24. Een digitale poster gemaakt met links naar websites, afbeeldingen, filmpjes e.d. waarin leerinhoud wordt gepresenteerd.</p>
<p><b>Theorie</b></p> <p>Tijdens het HC gedeelte worden a/d hand van sheets de belangrijkste ethische risico's die uitgaan van het gebruik van algoritmes / geautomatiseerde besluitvorming besproken.</p> <p><b>Vorm en oefening:</b> de posters worden in de klas gepresenteerd. Deze vormen de basis van een groepsdiscussie over de risico's van het gebruik van algoritmes, geautomatiseerde besluitvorming en machine-learning binnen de samenleving.</p>
<p><b>Toetsing</b></p> <p>De ingeleverde poster maakt deel uit van het portfolio</p>
<p><b>Huiswerkopdracht: meenemen naar de volgende les</b></p> <p>Studenten lezen zich in op het onderwerp privacy by design door het bestuderen van de artikelen van:</p> <p>Hoepman, J.H (2012). Privacy by Design Strategies. Radboud Universiteit Nijmegen. Schneider (2008) : the Eternal Value of privacy.</p> <p>Op basis van beide artikelen wordt een statement ( een kort paper van 300 woorden) geschreven waarin de essentie van beide artikelen wordt weergegeven.</p>
<p><b>Studiebelasting student</b></p> <p>Onderwijsactiviteit &lt;2&gt; uur Huiswerkopdracht &lt;3&gt; uur Totaal: &lt;4&gt; uur.</p>

## 4.6 Onderwijsactiviteit week 6

<p><b>BoK</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Privacy: definities, concepten, kenmerken, waarden</li> <li>• Privacy &amp; Big Data: spanningsvelden</li> <li>• Privacy: beschermingstechnieken en privacy beleid</li> </ul>
<p><b>Ingangsofdracht</b></p> <p>Studenten lezen zich in op het onderwerp privacy by design door het lezen van de artikelen van Hoepman, J.H (2012). Privacy Design Strategies. Radboud Universiteit Nijmegen en Schneider: the Eternal Value of privacy. Wired. De student levert een statement in (300 woorden) waarin de essentie van beide artikelen wordt weergegeven.</p>
<p><b>Theorie</b></p> <p>Tijdens de les wordt de theorie en technieken behandeld rondom privacy (definities, invloed) en de verschillende Privacy by Design technieken.</p> <p>-</p>
<p><b>Vorm &amp; Oefening</b></p> <p>Er wordt een film vertoond van prof. Sandy Pentland (MIT: science &amp; human dynamic labs) op het gebied van social reality mining. Studenten dienen in groepjes van drie man aan de hand van deze film minimaal twee discussiepunten op te schrijven over social reality mining en onderling te bespreken. Deze vormen samen met de ingeleverde statements de basis voor een debat over de morele voor en nadelen van (Social) Big Data analytics voor de samenleving.</p>
<p><b>Toetsing</b></p> <p>Het gemaakte statement waarin de essentie van de artikelen van Hoepman en Schneider wordt weergegeven wordt ingeleverd en maakt onderdeel uit van het assessment.</p>
<p><b>Eindopdracht</b></p> <p>De studenten gaan werken aan hun eindopdracht. Dit is een ethiek-essay van minimaal 2000 woorden over een zelfverkozen thema rondom Big Data &amp; privacy. De student neemt in dit essay een morele positie in dat argumentatief wordt onderbouwd met behulp van een argumentatieschema. Het onderwerp en het bijbehorende argumentatieschema worden in week 7 ingeleverd</p>
<p><b>Studiebelasting student</b></p> <p>Onderwijsactiviteit &lt;2&gt; uur Eindopdracht &lt;8&gt; uur Totaal: &lt;10&gt; uur.</p>

## 4.7 Onderwijsactiviteit week 7

### BoK

- Big Data & Privacy: praktijkaspecten uit het werkveld

In week 7 wordt ofwel een gastcollege gegeven door een specialist op het gebied van Big Data en privacy dan wel een 'feedback-college' gegeven. Vooraf wordt aan studenten kenbaar gemaakt wie de spreker en zijn achtergrond betreft en welk thema wordt besproken. De studenten dienen zich voor te bereiden door zich in te lezen en vragen te formuleren. Ingeval van een feedback-college dienen studenten zich voor te bereiden door vragen te formuleren.

### Theorie

Tijdens het gastcollege wordt een onderwerp op het gebied van Big Data en privacy besproken door een specialist uit het werkveld.

### Vorm & Oefening

De studenten dienen in het geval van een gastcollege een kritisch luisterende houding aan te nemen en vragen te formuleren.

### Toetsing

De studenten gaan werken aan hun eindopdracht. Dit is een ethiek-essay van minimaal 2000 woorden over een zelfverkozen thema rondom Big Data & privacy. De student neemt in dit essay een morele positie in dat argumentatief wordt onderbouwd met behulp van een argumentatieschema.

### Eindopdracht

De eindopdracht wordt ingeleverd vrijdagmiddag 16.00 uur week 9. Herkansing inleveren vrijdagmiddag 16.00 week 10.

### Studiebelasting student

Onderwijsactiviteit <2> uur

Totaal: <2> uur.

## 5.0 Toetsing en beoordeling (portfolio)

Opricht (vanaf week2)	Beoordelingscriteria	Weging
<p><b>Privacy Datatracking logboek</b> De student dient een privacy data-tracking logboek te maken. Doel van deze opdracht is om (privacy)bewustzijn bij studenten te ontwikkelen m.b.t de grote hoeveelheden data die worden vastgelegd over hun gedrag, voorkeuren en interesses etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het logboek wordt minimaal drie dagen bijgehouden</li> <li>In het logboek worden nauwgezet de volgende criteria ingevuld: datum, tijdstip, locatie, type technologie, type data, toestemming, privacy-gevoeligheid. Het logboek is voorzien van een (risico)analyse en een conclusie (1A4).</li> </ul>	10%
<p><b>Powerpoint</b> In de powerpoint wordt een samenvatting gegeven van één of beide films. Doel is het trainen van analyse en argumentatie-vaardigheden. De student moet een keuze maken uit de problematiek benoemd in de film(s) en verduidelijken waarom het keuzeontwerp een belangrijk privacy-thema is en welke ethische problemen hieraan verbonden zijn. De student neemt hierin een positie in en formuleert minimaal 1 discussievraag t.b.v klassikale bespreking</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De powerpoint heeft een heldere opbouw en is afgestemd op het doel en doelgroep</li> <li>De powerpoint voldoet qua niveau en inhoud aan de gestelde criteria</li> <li>Het privacythema en hieraan verbonden ethische problematiek zijn duidelijk benoemd</li> <li>De positie van de student hierin is duidelijk en onderbouwd</li> <li>De powerpoint bevat minimaal één discussievraag</li> </ul>	10%
<p><b>Casuïstiek</b> Er wordt door de student een artikel of nieuwsbericht uitgezocht op het gebied van Big Data privacywetgeving en / of privacy-rechten. Deze dient te worden voorzien van een toevoeging waarin de casus ( de gevalsbeschrijving) wordt verduidelijkt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Naast het artikel dient een toevoeging te worden aangeleverd. Deze dient te zijn voorzien van: <ul style="list-style-type: none"> <li>een duidelijke gevalsbeschrijving (de casuïstiek)</li> <li>een onderbouwing v/d relevantie v/h artikel</li> <li>de juridische implicaties van de casus</li> <li>de hieraan verbonden privacy-risico's.</li> <li>mogelijke oplossingen voor deze implicaties</li> <li>minimaal één discussievraag</li> <li>eis minimaal 400 woorden</li> </ul> </li> </ul>	15%
<p><b>Digitale poster ( Thinglink, Glogster)</b> De digitale poster omvat afbeeldingen, links naar korte films of websites op het gebied van algoritmes en ethische risico's</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>De poster geeft de problematiek goed weer</li> <li>Inhoudelijk op niveau, kritisch</li> <li>Creatief en onderhoudend</li> </ul>	15%
<p><b>Statement / samenvatting</b> Er wordt een korte samenvatting ingeleverd waarin de essentie van beide artikelen wordt weergegeven</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het statement betreft een kernachtige samenvatting van beide artikelen</li> <li>De essentie wordt hierin goed weergegeven</li> </ul>	10%
<p><b>Voorstel eindopdracht</b> In het voorstel voor de eindopdracht geeft de student een korte uitleg over het onderwerp van het essay. Dit gaat vergezeld v/e argumentatiestructuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het voorstel beschrijft een duidelijk onderwerp dat betrekking heeft op Big Data &amp; Privacy</li> <li>Het voorstel is voorzien van een goed gestructureerd argumentatieschema</li> </ul>	10%
<p><b>Eindopdracht essay</b> De eindopdracht betreft een ethiek-essay van minimaal 2000 woorden over een zelfverkozen thema rondom Big Data &amp; privacy. De student neemt in dit essay een morele positie in. Het betoog wordt onderbouwd met behulp van een argumentatieschema.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vraag en stelling sluiten goed aan op het onderwerp</li> <li>Eigen positie wordt goed verwoord</li> <li>Argumentatie is logisch en inzichtelijk opgebouwd</li> <li>Diepgang v/d analyse voldoet aan het niveau zoals aangegeven in de leerdoelen</li> </ul>	30%

<b>Beoordeling ethiek essay</b>		
<b>Naam student:</b>		<b>Cijfer:</b>
<b>Beoordelingscriterium</b>	<b>Beoordelingspunten</b>	<b>Punten max 10</b> <b>Puntentelling</b> <b>S (0) M (1) V (1.5) G (2) ZG (2.5)</b> <b>Max 2.5 punt per onderdeel</b>
<b>Inhoud</b>  -Eigen standpunt -Vraagstelling -Juiste afbakening -Duidelijke argumentatie -Diepgang v/d analyse	Het eigen standpunt wordt duidelijk verwoord  De vraag / stelling sluit aan op het opgegeven onderwerp of thema  Het onderwerp dat centraal staat is goed afgebakend  De argumentatie is logisch en inzichtelijk opgebouwd  De diepgang v/d analyse voldoet aan het niveau dat met de leerdoelen is aangegeven	
<b>Structuur</b>  -Passende titel -Moreel probleem juist weergegeven -Heldere betoogstructuur -Inhoudelijk verband -Duidelijke conclusie	De titel geeft de essentie v/d artikel correct weer  Wordt met de inleiding het probleem juist geïntroduceerd en gelegitimeerd ( <u>wat</u> is het probleem en waarom is het een <u>moreel</u> probleem)  Heeft het essay een heldere betoogstructuur  Het inhoudelijke verband tussen de verschillende alinea's is duidelijk  Wordt in de conclusie de belangrijkste argumenten nog eens kernachtig opgesomd gevolgd door een eindstandpunt. Wordt afgesloten met een pakkende slotzin?	
<b>Taalgebruik en stijl</b>  - Spelling, grammatica - Woordgebruik - Stijl niveau leerdoelen  - Originaliteit	Spelling, grammatica en woordgebruik (gevarieerd, adequaat) zijn correct  De gehanteerde stijl sluit aan bij het niveau van de leerdoelen  Het essay onderscheid zich in originaliteit, creativiteit, overtuigingskracht of wetenschappelijke diepgang	
<b>Afwerking</b>  -Lengte -Bronverwijzingen -Literatuurverwijzingen	De lengte van het essay correspondeert met de ingangseis  De bronverwijzingen in de tekst zijn correct  De literatuurlijst is compleet / correct	



	<b>Totaal aantal punten</b>	
--	-----------------------------	--

## 6.0 Bijlage bronnenlijst Big Data & Privacy

### Artikelen Big Data & Privacy

Bueters, P. (2014). Hoe Tom Tom van Kastjesboer in Big Databedrijf verandert. MT  
<http://www.mt.nl/332/85968/business/hoetomtom-van-kastjesboer-in-big-data-bedrijf-verandert.html>

Big data zijn de Verlichting van het digitale tijdperk. Interview met Professor Viktor Mayer-Schönberger. Ingworld.  
<https://ingworld.ing.com/nl/2015-4Q/11-interview-mayer-schonberger>

Meij, L. (2014 ). Big Data & de benodigde privacywaarborgen. ICT & Recht  
<https://ictrecht.nl/ictrecht/bigdatamaandag-deel-10-huidige-knelpunten-de-wet/>  
<https://ictrecht.nl/privacy/big-data-en-de-benodigde-privacywaarborgen/>

Hoepman, J.H (2012). Privacy Design Strategies. Radboud Universiteit Nijmegen  
<https://www.cs.ru.nl/~jhh/publications/pdp.pdf>

Koorn, R. et al (2015). Big Data Analytics & Privacy: How To Resolve This Paradox?. Compact-4 2015. <https://www.compact.nl/pdf/C-2015-4-Koorn.pdf>

Martin, K.E. ( 2015). Ethical Issues in the Big Data Industry. MIS Quaterly Executive juni 2015  
<http://misqe.org/ojs2/index.php/misqe/article/viewFile/588/394>

Richards, N.M, King, J.H.(2013). Three Paradoxes of Big Data. Stanford Law Review  
[http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=2325537](http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2325537)

Schneider, B. (2006) The Eternal value of privacy. Wired May 18 2006  
[https://www.schneier.com/essays/archives/2006/05/the\\_etalernal\\_value\\_of.html](https://www.schneier.com/essays/archives/2006/05/the_etalernal_value_of.html)

Zwenne, G.J.(2015). De onbestaanbare olifant: gedachten over Big Data en de Privacywet  
<https://zwenneblog.weblog.leidenuniv.nl/files/2016/03/2015.12.00-GJZ-Onbestaanbare-olifant-.pdf>.

### Onderzoeksrapporten

Het Rathenau instituut doet onderzoek naar de impact van technologie op onze samenleving. Je kan er interessante artikelen en belangrijke rapporten vinden over Big Data en privacy <https://www.rathenau.nl/nl/tags/big-data>.

Bestudeer op dit punt met name de achtergrondstudie 'de datagedreven samenleving' p.43-50 <https://www.rathenau.nl/nl/file/563/download?token=cXPe0dDn>

Big Data in een vrije en veilige samenleving (2016) Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Beschrijft de inzet van Big Data ter bevordering van de veiligheid maar noemt ook de risico's daaraan verbonden. <http://www.ivir.nl/publicaties/download/1769>

ENISA is het EU agentschap voor Netwerk en Informatiebeveiliging. Ze hebben een aantal interessante rapporten uitgebracht over de technologische aspecten van privacybescherming en Big Data ( 'Privacy by Design in Big Data') [https://www.enisa.europa.eu/publications/big-data-protection/at\\_download/fullReport](https://www.enisa.europa.eu/publications/big-data-protection/at_download/fullReport)

De Amerikaanse overheid heeft onlangs een belangrijk rapport uitgebracht over de kansen en (privacy) bedreigingen van geautomatiseerde besluitvorming op basis van algoritmes en machinelearning. The White House. Executive Office of the President. May 2016. [https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/microsites/ostp/2016\\_0504\\_data\\_discrimination.pdf](https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/microsites/ostp/2016_0504_data_discrimination.pdf)

Cap Gemini Sogeti is een IT dienstverlener. Ze houden zich o.m. bezig met privacy-consultancy. Op hun blog / website kan je interessante rapporten en artikelen m.b.t Big Data & Privacy vinden. Lees bijvoorbeeld: <http://blog.vint.sogeti.com/wp-content/uploads/2013/04/VINT-Big-Data-Research-Privacy-Technology-and-the-Law.pdf> & [https://dunit.nl/sites/dunit.nl/files/sogeti\\_nomoresecretsnl.pdf](https://dunit.nl/sites/dunit.nl/files/sogeti_nomoresecretsnl.pdf) & <http://labs.sogeti.com/search/privacy>

Deloitte is een belangrijke naam in de (IT)bedrijfsconsultancy. In dit rapport is o.m te lezen dat privacy in toenemende mate een strategisch onderwerp wordt voor organisaties. <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/nl/Documents/risk/deloitte-nl-risk-privacy-as-a-business-enabler.pdf>

## **Films**

VPRO: Big Data is watching you (massa-surveillance door overheid / bedrijfsleven wordt de norm) [http://www.vpro.nl/speel~POMS\\_VPRO\\_591486~big-data-is-watching-you~.html](http://www.vpro.nl/speel~POMS_VPRO_591486~big-data-is-watching-you~.html)

VPRO: Erasing David ( BBC commentator doet een experiment: hoe te ontsnappen aan Big Data surveillance) <https://vimeo.com/7534492>

Bart Jacobs; Privacybescherming en databescherming. Een zaak voor de RU of voor jezelf? <https://www.youtube.com/watch?v=0U20EanUY5o&feature=youtu.be#t=0m00s>

### **Aanbevolen privacy literatuur overig ( filosofie, privacy-recht)**

Onderstaande personen ( filosofen, activisten, juristen) nemen een belangrijke rol in binnen het internationale (morele) debat over (data)privacy. De boeken zijn o.m. te vinden in de bibliotheek van Haagse Hogeschool (Lanier) of zijn via deze te bestellen bij andere bibliotheken. Waar mogelijk heb ik links aangebracht naar vrije internetbronnen ( let op; hou je aan het auteursrecht!)

Lanier, J. (2013). *Who owns the future*. New York: Simon & Schuchter  
Wie heeft de bezitsrechten over 'onze' data en daarmee controle over onze toekomst?  
<https://www.theguardian.com/books/2013/feb/27/who-owns-future-lanier-review>  
[http://www.nytimes.com/2013/05/06/books/who-owns-the-future-by-jaron-lanier.html?\\_r=0](http://www.nytimes.com/2013/05/06/books/who-owns-the-future-by-jaron-lanier.html?_r=0)

Bekijk Jason Lanier: <http://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/talks/jaron-lanier.html>

Nissenbaum, H. (2004). "Privacy as contextual integrity." *Washington Law Review*, 79(1), pp. 101–158. Onderstaand paper is de moeite waard om privacy te definiëren!  
<https://www.nyu.edu/projects/nissenbaum/papers/washingtonlawreview.pdf>

Helen Nissenbaum is *de* privacyfilosoof van dit moment en bedenker van het begrip contextual privacy. Behalve filosoof is Nissenbaum ook activiste ( lees haar boek obfuscation <https://mitpress.mit.edu/books/obfuscation>) en houdt zich met anderen bezig met de ontwikkeling van privacybeschermende open source software ( waaronder AdNauseam en TrackMeNot ). Voor meer info over Nissenbaum lees:  
<https://decorrespondent.nl/1998/Deze-bevlogen-professor-helpt-je-doorgronden-wat-privacy-is/61450488-b6ee8d9d>

Rachels, J. (1975). *Philosophy and Public Affairs* 4 (4):323-333 (1975)  
Betoog waarom privacy in relatie tot de persoonlijke (informatie) sfeer belangrijk is!  
[http://public.callutheran.edu/~chenxi/Phil315\\_062.pdf](http://public.callutheran.edu/~chenxi/Phil315_062.pdf)

Solove, D. J. (2008). *Understanding privacy*. Cambridge: Harvard University Press.  
Solove is een internationaal bekende rechtsfilosoof op het gebied van privacy. Heeft tal van boeken over dit onderwerp geschreven en een aantal goede (wetenschappelijke!) artikelen gepubliceerd (zie link onder ). Even Googelen die naam!  
[https://www.law.upenn.edu/journals/lawreview/articles/volume154/issue3/Solove154U.Pa.L.Rev.477\(2006\).pdf](https://www.law.upenn.edu/journals/lawreview/articles/volume154/issue3/Solove154U.Pa.L.Rev.477(2006).pdf)

Hoven, J. v.d. (2008) *Information Technology, Privacy and The Protection of Personal Data*. In v/d Hoven & Weckert (2008) *Information Technology and Moral Philosophy*. Jeroen van den Hoven is als hoogleraar Ethiek & Technologie verbonden aan de TU Delft. In het artikel

*Docentwijzer HBO ICT*

worden de morele gronden genoemd waarom persoonlijke data moeten worden beschermd. Lees met name vanaf p. 301 moral reasons for protecting personal data.

[http://repository.tudelft.nl/assets/uuid:5f1296dc-8d5c-4224-80c6-c5af435a77cc/Phil\\_VandenHoven\\_InfoTechMoralPhil\\_2008.pdf](http://repository.tudelft.nl/assets/uuid:5f1296dc-8d5c-4224-80c6-c5af435a77cc/Phil_VandenHoven_InfoTechMoralPhil_2008.pdf)